

List izhaja dvakrat na mesec.

Posamezna štev. 3 K.

Naročilna mes. 6 K.

Rokopisi se ne vračajo in ne frankirana pisma se ne sprejemajo.

VOJNI INVALID

Postnina plačana v gotovini.

Uredništvo
in upravnništvo
v Št. Peterski
vojašnici.

Glasilo izvršnega odbora udruženja vojnih invalidov, vdov in sirot kraljevine SHS.

Ni sredstev.

Vsak stan, v današnjih razmerah težko živi. Slišijo se pritožbe delavcev, kmetov, obrtnikov, uradnikov, vse toži in se bori za svoj težki obstanek. Tako se godi danes celo osebam, ki vedno delajo in služijo denar, pa ne morejo pošteno shajati.

Kako življensko trpljenje pa imajo delavne vojnne žrtve v današnjem času, se lahko pojmuje. Brez vsega na svetu, telesno in duševno potrte vpijejo brezupno na vse strani za pomoč. Med ljudstvom je malo sočutja, vojna je navadila ljudi tudi na trdosrčnost, najhujše pa je, da ne spolnujejo svoje dolžnosti za skrb vojnih žrtev oni, kateri bi jo morali, ker so to dolžni.

Največ se morejo podpirati vojne žrtve same in to v svoji organizaciji, ki se trudi, da bi kaj pridobila za pomoč svojim članom. Ona se bori in obrača na vse strani v svrhu pomoči bednim omaganim in zatiranim. Potreba je vedno večja, toda, čim jačji je pritisk na posamezne strani, tem hujši je tudi odpor.

Stojimo lačni in raztrgani sredi zime. Vodimo borbo za naše pravo. Ne dobimo pa niti tega, kar nam zakon predpisuje. Naš zakon se ne izvaja, za nas tudi ni denarja. Zato se na naše prošnje enostavno molči, ali pa se jih drugo za drugo odklanja.

Pod takimi razmerami se bori danes naše udruženje, od katerega pričakujejo vojne žrtve pomoči. Udruženje gleda vsestransko, kje bi se dalo kaj pridobiti v prid svojih revnih članov.

Slučaj za slučajem se pojavlja, da se nas odklanja. Tako na primer smo dobili ravno zadnji čas hudo breco.

Za Ljubljano se namerava tudi letos izposlovati nekaj cenejšega premoga iz ubožne akcije, za najrevnejše člane. Po dolgih prošnjah je oddelek za premog nakazal primerno množino premoga, katero naj odda magistrat iz kontigenta za reveže po znižani ceni. Cena pa vseeno ni tako nizka, da bi jo zmogli posamezniki. Za to je na tozadevno moledovanje pripravljen magistrat tudi denarno podpreti to akcijo, vendar pa tega ne more v toliki meri, da bi bilo ugodeno načrtu. Vložila se je prošnja za tozadevno primerno podporo na predsedstvo pokrajinske uprave. Na to vprašanje se je pa odgovorilo, da invalidski zakon ne predvideva v členu 5 takih vrst pomoči in da dobiva organizacija itak primerne zneske iz monopolskih dohodkov v te namene. K temu moramo pripomniti, da govori zadnji, to je 12. odstavek omenjenega člena, da skrbi država za vojne žrtve tudi »s podpiranjem invalidskih združb.« Tista malenkostna svota iz monopolskega fonda naj bi bila vsa pomoč. Ako bi se razdelila tako, da bi imel vsak član nekaj, bi posamezniki še za kos kruha ne dobili. Pri razmerah kakršne sedaj vladajo v socialni skrbi za invalide, ne more biti govora o kakem napredku.

Poprašajmo samo na tukajšnjem invalidskem odseku. Enkrat nimajo za eno stvar kredita, drugič za drugo. Ministrstvo ne nakaže za najnujnejše stvari potrebnega denarja. Tako ni kredita sedaj za zdravstvo in brezobrestna posojila in podpore. Enkratne podpore so kar ukinili. Kako naj pa urad potem izvršuje določbe zakona in skrbi za invalide, brez denarja? Kje pa je narodni fond, ki je predviden že tudi v tem začasnem zakonu? Kje je invalidski davek radi katerega invalidi slišijo redna očitavanja plačevalcev. Mi hočemo, da se krediti za nas tako redno nakazujejo, kakor se pobira davek. Pri pobiranju, kakor čujemo ni nobene nerednosti.

In dalje komu gre v prvi vrsti vojna odškodnina? Ali ne onim, ki so se za njo borili, ki so jo s svojo krvjo zaslužili? Brez njihovega znoja polnega trpljenja in krvnega žrtvovanja bi ne bilo nobene vojne odškodnine. Kje pa se ista danes deli in zakaj se prezirajo borilci za njo?

Te borilce pa se pušča danes v bedi in pomanjkanju propadati. Ne da se jim niti to, kar je že uzakonjeno, ne da se jim malenkostnega plačila za ono, kar so pošteno zaslužili.

Mi vemo, da je denar in za kake namene mora biti.

Mi ne odnehamo, borili se bomo za svoje pravo in izvojevali svojo stanovsko borbo.

Nočemo biti berači, ampak enakopravni ljudje.

Naš položaj ni naša krivda, mi smo žrtve svetovnega pohlepa.

Levičarska struja in centralni odbor.

Centrali voj. invalidov za slov. ozemlje v Ljubljani, je dalo povod v božični izdaji »Vojnega invalida« mnogo komentarja in nekaj zelo neokusnih očitkov proti protestnemu shodu voj. invalidov v gostilni »pri Mraku« na Rimski cesti. To se zlasti vidi iz tega, ko je odgovorila Centrala na resolucijo, kjer jo je na levo in desno popolnoma skrahiral, ter imenovala velik del voj. invalidov »levičarsko strujo Meznaričevih problemov«. Levičarske struje in Meznaričevih problemov pa ni, pač pa je opozicija, ki se ne strinja popolnoma s taktiko Centralnega odbora. Meznarič lahko razlaga svoje »metode«, če jih pa hoče kedo osvojiti, je pa to stvar posameznika. Kdo pa ima boljše prav, Centralni odbor ali Meznarič, bo pa pokazala bodočnost.

Vedno sem bil pa odločno proti temu, da bi se naša stanovska organizacija, pa bodisi od katere strani zlorabljana v politične namene.

Iz objektivnega stališča se mi zdi potrebno omeniti, da je bil preklic zadnjega protestnega shoda ko je zboroval v Ljubljani mednarodni kongres voj. invalidov — pogoška Centralnega odbora, ki se je preveč naslanjal na gotove kroge in kapituliral samo na obljube, na katere pa brez dejanj iz današnjihkušenj ne polagamo nobene podlage.

Strinjam se z izjavo Centralnega odbora v ugovoru na resolucijo da lahko vsak član izven organizacije dela kar hoče. Pokazalo se je pa to zlasti ko je tov. Roš na svojo pest sklical politični shod voj. invalidov v gostilni »pri Mraku« na Rimski cesti. Toda tov. Roš je bil funkcionar oblastnega odbora in on bi bil lahko vedel, kaj sme in kaj ne sme storiti. Za ta shod je dobro vedel centralni odbor, ker bi bil lahko tov. Roša podučil, da bo imelo to posledice. Če bi bil centralni odbor to storil, bi do protestnega shoda »pri Mraku« in po centrali ustanovljene »levičarske struje« sploh ne prišlo.

Sicer pa stojimo tako tik pred obnim zborom, kjer se bo situacija bolj razčistila. Do političnih skupin in do razkola v organizaciji pa ne sme priti, to bi bila naša največja škoda in velika sramota. Torej z resnico na dan — boj demagogiji.

»Živela solidarnost vojnih invalidov!«
tov. Rupnik Fran.

Opomba uredništva. Tovarišu bi moralo biti znano, da je centrala večkrat v času zadnjih volitev opominjala invalide, naj

ne hodijo na druge shode v invalidskih zadevah, kakor one, ki jih skliče ali priporoča centrala sama. Kar se tiče tega, kdo ima bolj prav, imajo sedanji odborniki čisto mirno srce, da so ravnali popolnoma v svesti si svoje naloge. Proteste o priliki kongresa je preložil središnji odbor. Kljub temu so se pozneje vršili v Beogradu na najkompetentnejših mestih odločni, polnoštevilni protestni shodi, ki so dosedaj malo zalegli. Treba je premišljati in zavzeti čisto drugo taktiko, da si izvojemo pravo. Shod pri Mraku naj bi v tem pogledu pokazal pot, ki bi imela smisel in uspeh mesto, da je samo kritiziral svoje borce, ki imajo najboljšo voljo.

II. kongres jugoslovenskih vojnih žrtev v Beogradu.

Na podlagi odločitve prvega kongresa, ki se je izvršil meseca oktobra preteklega leta v Beogradu, se je dne 15. in 16. t. m. vršil v svrhu izpopolnitve edinstvene organizacije in določitve novih smernic in taktike drugi kongres v Brodu, na katerem so prisostvovali delegati iz cele države.

Slovenija je bila zastopana po 8 delegatih. Dne 12. t. m. pričeli so prihajati tovariši iz vseh strani države v Brod, kjer jim je tamkajšnja podružnica preskrbela stanovanja in oskrbo ter cel kongres prav pridno in skrbno organizirala.

Pred kongresom so se vršile dva dni predkonference delegatov.

Dne 14. t. m. ob 9 uri otvoril je predsednik središnjega odbora tov. Nedič prvo predkonferenco, pozdravil navzoče ter predlagal, da se izbere predsednika teh sestankov. Soglasno je bil predlagan in izvoljen za predsednika tov. Nedič. Določi dnevni red razgovorov in sicer:

- a) pretres pravil
- b) razmišljanja o bodoči taktiki udruženja.

Predlagal je, da se takoj počne z delom, da se bodo na tej predkonferenci utrdili le predpogoji za kongres in določile smernice, ki bodo za podlago na kongresu.

Začelo se je z načrtom pravil, in sicer s čitanjem od točke do točke. Pri vsaki točki pa so se vnele tako živahne debate, da je bilo nemogoče uspevati z delom.

Zato je predlagal naš slovenski tovariš Zdravko Rus, da se izbere ožji odbor, ki naj se mu poveri naloga, predelati načrt pravil. Slišali so se nekateri klici proti temu.

Vendar pa ni bilo mogoče drugače delati, da je predsednik stavil ta predlog na glasovanje, ki je bil proti neznatni opoziciji sprejet.

V ožji odbor za predelavo načrta sta bila predlagana po dva delegata od vsakega izvršnega odbora. Za Slovenijo sta se določila tov. Rus in Krušič. Predsednik tega ožjega odbora je bil tov. Aca Ilič, namestnik pa tov. Mrvaljevič, kot člana središnjega odbora. Ta odbor je odšel v posebno sobo k predelavi pravil, drugi delegati s predsednikom tov. Nedičem načelu pa so ostali pri debatiranju o drugi točki, to je o bodoči taktiki udruženja. Konferenca je bila prekinjena na popoldne.

Ob 15. uri otvori popoldansko konferenco tov. Nedič. Nekateri delegati ki niso prisostvovali še dopoldne, ker so šele prišli, so protestirali, da predeluje pravila samo ožji odbor.

Predsednik jim razloži vzroke in povdarja, da je čas drag in je treba delo uspešno

vršiti, ter lahko drug drugemu zaupajo. Dopolne je bilo to sprejeto.

Nato se pride k razgovarjanju o taktiki. Član sred. odbora tov. Mrvaljevič je prečital referat središnjega odbora o taktiki. Referat je navajal natančno dosedanje delo središnjega odbora in odbora stotine za izvojevanje borbe. Ker so bila vsa sredstva dosedaj brezuspešna, priporoča drugačen nastop in sicer predvsem, da je treba dobiti svoje ljudi v skupščino, da bodo zastopali naše interese in največ pomagali pri izvojevanju našega prava. Dosedanja vlada je bila za nas gluha, prelomila je dano garancijo in izjavo, tudi glas iz najvišjega mesta Njegovega Veličanstva, je prezrla. To naj bi bil tudi najlepši izgovor in najboljša prilika, da si opomoremo. Vsebinska je pokazala dve glavni smeri in sicer volitev:

a) potom samostojnega nastopa z lastnimi kandidati,

b) potom pridruženja strankam, ali koalicijam.

To je poudaril po kratkem nagovoru in obrazložitvi predsednik tov. Nedič in dal zahtevo na razgovor. Prosil je, da govori vsak odkrito in objektivno.

Pričeli so se priglašati govorniki, slišala so se različna mnenja, ki so včasih vzbujala pravo ogorčenje in razburjenje.

Ta diskusija se je vršila do 18. ure in se potem še nadaljevala cel prihodnji dan. Govorilo je okoli 50 govornikov, v imenu svojih organizacij in skoro vsi, razun nekaterih izjem, so bili za nastop pri bodočih državnoborskih volitvah potom samostojnega nastopa z lastnimi invalidskimi kandidati, ali s koaliranjem z onimi stanovi, ki so nam enaki, ker tudi trpe (kakor dobrovoljske in uradniške skupine itd.). Le kakih 4-5 govornikov je pričelo priporočati partizanski, to je strankarski nastop, vsled česar so bili burno zavrnjeni.

Za Slovenijo je podal izjavo v pogledu taktike na predkonferenci tov. Tomc in sicer sledeče:

V Sloveniji je strankarstvo močno razvito, ker imamo veliko število samih malih strank. Nismo za paktiranje z nobeno, ker bi to razdrlo organizacijo v kateri so člani različnih mišljenj. To nam zabranjujejo pravila kar je edino pravilno. Tudi koaliranja so še sedaj neznana. Solidiramo pa s tovariši ako mislijo, da je nastop pri volitvah nujno potreben, v svrhu dosega svojih zastopnikov v parlamentu, brez katerih bi ostalo naše vprašanje še vedno nerešeno. Toda v tem slučaju le s samostojnimi invalidskimi listami, združenimi po možnosti z onimi stanovi, ki zasledujejo iste cilje in se jim tudi ne dajo njih pravice kakor n. pr. dobrovoljci in uradniki. Smo toraj za izvenstrankarsko volilno listo.

Uvideč, da bo treba kongresu predlagati izbiro le za samostojen nastop pri volitvah je zaključil predsednik diskusije in predkonferenco.

Tretji dan, to je 15. t. m. se je vršil ob 9. uri v dvorani Kasine kongres. Otvoril ga je predsednik tov. Nedič in prosil, da se izbere kongresu predsednika. Izvoljen je bil soglasno tov. Bublč iz podružnice v Brodu ter tamkajšnji mestni načelnik.

Ta predlaga izvolitev verifikacijskega odbora, kateri se je izbral.

Pozval je na to vse delegate, da so oddali temu odboru svoja pooblastila, ki so se pregledovala in verificirala. Med tem pa je prešel tov. Bublč na drugo točko dnevnega reda: Izvestje upravnega odbora. Tajnik tov. Jovović prečita izvestje, ki je natanko objavilo vse delovanje središnjega odbora, posebnost pa za bodoči zakon. Po prečitavanju se vname diskusija in javilo se je več govornikov. Predsednik predlaga, naj se prepusti vsakemu govoriti le po 5 minut. Drugi predlog je bil za 10 minut. Obveljal je prvi. Prvi je dobil besedo tov. Radovanović, ki je kritiziral način delovanja v središnjem odboru, prevelike potroške za odbor stotine, ki pa ni intervencij dovoljno vršil, posebno pri kralju. Tov. Petrovič govori tudi proti delovanju v prid zakona, da so se ukiniteli protesti in razmetaval denar ter pove, da je bil nastop napram bivšemu predsedniku tov. Stevanoviću na kongresu neprimeren na tem mestu. Tov. Pavlovič priporoča slog, zaupnico odboru in prekinjenje diskusij. Dobil je besedo tovariš Bugarski, ki pa je bil prekinjen z izgovorom, da ni delegat. Tov. Stojanović navaja, da je

vse videl, kako mučno in vstrajno je bilo delo središnjega odbora in odbora stotine za zakon ter ogorčenje grajal ministre in generale, ki smo jim bili nekdanj dobri, sedaj nas ne poznajo v bedi ter nam nočejo pomagati, ker so nas le izrabili za vojsko, sedaj pa se nihče več ne zmeni za nas. Bivši predsednik središnjega odbora podpolkovnik tov. Dinič priznava veliko delovanje na zakonskem projektu, graja pa zakaj središnji odbor ni poskrbel, da bi dobili tiskan načrt zakona katerega ne poznamo kako je spremenjen. Konstatira neslogo v središnjem odboru. Tov. Sandi pravi, da je izvestje nadzornega odbora pogrešno in da se je preveč trošilo. Vpraša kdo je vzdrževal odbor stotine. Tov. Burvica se pritoži, da središnji odbor njegovega okraja ni nič podpiral. Pritožuje se, zakaj se ni o priliki mednarodnega inv. kongresa nastopilo s protesti. Tov. Ercigonja govori o revščini v Medjimurju in sedanjemu režimu, ki ne napravi reda in izboljšanja. Tov. Janković prizna, da so nekateri odborniki zaslužni, drugi pa mislijo samo voditi politiko. Kritizira pa, da se v južno Srbijo ne pošlje organizatorjev. Tov. Valožič pove, da je bilo za tov. Stevanovićem veliko nereda v organizaciji in tov. Diniču, da z izgovorom, da je aktiven oficir ni dovolj nastopal in se vdeležil borbe za zakon. Ako smo hoteli najenergičnejše protestirati je šlo pri nekaterih vedno za ugled države. Uradniki ministrstev, so bili eksponenti in so mislili zanesti v organizacijo demokratsko politiko. Tov. Ilić povdarja, da govori objektivno in nima nikjer neprijateljev. Pove, da je bila naloga sedanjega odbora le rešiti zakon in doprinesiti pravila edinstveni organizaciji. Očitale so nam je, da nismo imeli zakonskega projekta, ki bi ga naredila organizacija. Napravili smo ga že zdavnaj. Pri današnjem režimu pa da se ne če rešiti nobenega socialnega problema in se ga tudi ne bo. Delegacija je tudi v Ljubljani izvršila polno dolžnost na zakonskem projektu. Ministrstvo je izplačalo dvajset milijonov, dolga je pa gotovo pol milijarde na zastankih izplačil. Nisem se skladal s taktiko, ki se je dosedaj vodila, pokoril sem se pa večini. Invalidom se bo lagalo dokler bo tak režim. Tov. Majstorović pozna kvantiteto in moralo ter nizki nivo ljudi, zato so te koruptne razmere v državi. Ko bo znala trpeča masa zavedati se, bo naredila konec. Tovariš Trifunović graja nasprotstva in pravi, da se ne sme napadati odbor, ker je težko vse zadovoljiti. Prišli, da so v organizacijo političarji z invalidskimi objavami v rokah in partijskimi sreč. Napade tov. Petroviča, da je prišel metati blato na one, ki delajo. Predsednik tov. Nedič odgovarja na vsa dosedanja izvajanja in napade. On in odbor se zavedajo sodnijske in moralne odgovornosti za svoje delo. Drugo odgovornost smatra za večjo. Kritizira osebe, ki jih vodijo same osebne tendence. Pomaga naj vsak z delom, ne iskati samo osebnih dobičkov. Tako je Radovanović, ki kritizira trošenje sam zase zahteval najvišje dnevnice v odboru stotine, in pa svoto da bo izdajal svoje pesmi. Vpraša zakaj so mu poverili delegacijo pri kralju, ako mu niso zaupali. Kako se je izvršila, naj pričajo navzoči delegati troimenega naroda, ki so bili poleg. Da ni odbor stotine pravilno delal? Zakaj so bili poslani posamezni delegati brez direktiv od doma? Očita Petroviču, da je delal s Stevanovićem za svoje ljudi. Odstopil je kot odbornik in bil raje plačan uradnik. K očitku, da se ne vrši organiziranje omeni, da je samo en odbornik izvršil 15 potov. Navede vzroke tov. Diniču, da ni zakonski načrt tiskan. Odbor stotine je delal tako energično, da so imeli nazadnje samo še izbiro, ali oditi ali iti na policijo. Člani pa so vedno silili domov. Uspehi so vedno odvisni od požrtvovalnosti vseh. Da pa je središnji odbor delal, priča to, ker so imeli 47 sej v 2 mesecih, prejšnje leto pa celo samo 25. Prizna pa partizanstvo. Nedeljković pove, da je nekatere stvari sam predlagal, potem pa istega ni hotel podpisati. Treba je resnih delavcev, nihče od intelektualcev pa noče iti v odbor.

Nato se je prečitalo izvestje verifikacijskega odbora. Predanih je bilo 208 pooblastil. Odbor odločno obsoja, da se manipulirajo nepravilna pooblastila tik pred porabo. Dobila so se 4 taka pooblastila. Sklene se, da se za enkrat priznajo, v bodoče pa mora vsaka delegacija prinesiti s seboj spisek vseh odborov na svojem teritoriju. Prečitajo se ona 4 ne-

pravilna pooblastila. Predsednik je dal na glasovanje izvestje nadzornega odbora o delovanju središnjega odbora. Glasovalo se je poimensko. Izvestje je bilo sprejeto z 155 glasovi, proti so bili 3 glasovi.

Tretja točka dnevnega reda: Izvestje nadzornega odbora je bila brezdebate soglasno sprejeta.

Na vrsto je prišla četrta točka dnevnega reda: Izmenjava in popolnitev pravil.

Predsednik tov. Bublč pojasni, da je ožji odbor pravila predelal in se zedinil v vseh točkah razun § 23. Ta točka določa sestavo bodočega središnjega odbora. Središnji odbor je sestavljen iz ožjega odbora 9 članov, ki morajo biti iz Beograda. Vsak izvršni odbor ima pa v širšem središnjem odboru po dva člana. Ti se udeležujejo mesečnih plenarnih sej v svrhu kontrole in delovanja ožjega odbora in predlogov iz posameznih pokrajin. Nadzorni odbor pa sestoji iz 5 članov strokovnjakov.

Ta točka je bila sporna, ker so Hrvatje odločno zahtevali, da morajo imeti v ožjem odboru med 9 člani svoja 2 zastopnika. Temu se je središnji odbor protivil radi stroškov, ker morajo biti vsi člani ožjega odbora stalno v Beogradu. Radi tega je nastal spor.

Tov. Mrvaljevič je najprvo prečital ves načrt pravil. Navzoči so bili pozvani, da stavijo po prečitavanju pismene spremembe. Glede sporne točke 23. pa stavi tov. Savković predlog, da se izvolijo 4 člani izmed prizadetih, ki naj formulirajo predlog za sporazum. Potrjeni so bili izmed Hrvatov tov. Sopčević in Ergović, izmed Srbov pa tov. Nedič in Ilić. Ta četvorica je šla v stranske prostore, na kongresu pa se je vnela nadaljna debata o posameznih pismeno stavljenih spremembah.

Predsednik Bublč je stavljal posamezne točke pravil na glasovanje, ki so se izpreminjevale in potrjevale.

Ko se je povrnila četvorica, ki je formulirala konkreten predlog za rešitev sporne točke, je naznanila sporazum. Hrvatje dobe 2 člana v ožji središnji odbor, ki jih pošljejo stalno v Beograd. Glasovalo se je še za to točko in bila so sprejeta cela pravila.

Predsednik proklamira svečano edinstvo vseh jugoslovenskih vojnih žrtev. Povdaril je: »Prve so se v naši novi državi sporazumele in zedinile vojne žrtve. One žrtve, ki so spasile to državo, ki jo ljubijo, so pokazale prve, kako je treba urediti njene notranje razmere. Podali so si težko izkušeni trije bratje roke in si v bratskem objemu obljubili pomagati drug drugemu. Zgodovinski moment je bil, ko so zaorili klice »Živelo edinstvo vseh vojnih žrtev Jugoslavije« in ko so stopili bratje v krog in zapeli himno Lepa naša domovina. Prekinjen je bil kongres in množica je šla iz dvorane na ulico, kjer se je razvila v povorko. Prepevajoč in vsklikajoč se je pomikala povorka po ulicah Broda; med splošnim občudovanjem.

Dne 16. t. m. ob 9. uri se je kongres zopet nadaljeval, ker je bil predsednik tov. Bublč zadržan, se je izvolil nov predsednik kongresa tov. Bogunović iz Sarajeva.

Na dnevni red pride: »Taktika organizacije.« Pojasni se, da se je taktika že razjasnila na predkonferenci, da pa se to vprašanje daje kljub temu na debato.

Govorili so: tov. Baltić, ki je pojasnil, kako je bil odbor stotine na mestu in posamezne njegove čine. Obsojal je pokvarjeno društvo v palamentu, katero smo ravno s tem odborom zrušili. Nikdo je rekel naj ne spusti kroglice v skrinjico kake vladne stranke.

Tov. Petrovič je predlagal taktiko v skladu z delavskimi strankami, ne samo s sorodnimi društvi, ki jih ne poznamo. Socialno vprašanje je treba rešiti s socialnimi strankami. Priporoča opozicijske stranke.

Tov. Oketič imenuje politiko nečastno in predlaga, da se vzame taktika iz dnevnega reda.

Tov. Mladenović povdarja, da je že itak predkonferenca dovolj pojasnila, da gremo samostalno. Naj se prekine diskusija.

Tov. Savković. Pojdimo samostalno, kjer imamo dobre organizacije, ako ne drugega bomo vsaj protestirali proti sedanjemu režimu.

Tov. Burlica. Vse smo že poskusili in oplakali. Poskusimo še to borbo. Dali smo telesa, žrtvujemo še kroglice, ako pademo podležemo častno.

Tov. Bulajić. Zmagali bomo, nismo sami, imamo tudi sinove in druge rodbinske člane. V boj samostojno!

Tov. Krušič (Slovenija). Štiri leta smo že čakali. Vlada ima krivdo, veliko pa mi, ker smo bili razcepljeni. Nastopimo, da utrdimo in pokažemo edinstvo v samostojni stranki, ki jo bodo podpirale tudi sorodne organizacije. V Sloveniji je toliko strank, da bo težje šlo, kakor drugje, vendar ni treba obupati. Organizacija mora biti strogo nepolitična, vendar pa moramo gledati, da na vsak način dobimo svoje zastopnike v parlamentu.

Tov. Velikanović pove, da v njegovem okrogju ne gre samostojno.

Tov. Bujočević iz Vračara je proti razbojništvu in koruptivi vlade, ki vodi danes brod nesrečne očetnjave v propast. Zahteva, da se nastopi samostojno v znak protesta proti korumpiranim partijam.

Tov. Jovović je zastopal stališče, da ne gremo volit. Danes pa je zato, da gremo samostojno v znak protesta. Ne poslušati partizanov.

Tov. Požarevski ne priporoča, zato, ker partizani čez noč ne zapuste svojih strank.

Tov. Ilić Dušan predlaga bojkot volitvam. Samostojno ne zmagamo radi količnika. S kom naj kooperiramo. Priporoča delavske stranke. Invalidsko vprašanje bo rešeno v narodni republiki.

Tov. Majstrovic pove, da je malo razumevanja o politični sedanjosti. Dobili smo že zagotovila, ki so se pozabila. Gospodujoča masa ne prizna prava. Narod še ni zrel, da bi znal pravilno nastopiti. S politiko bi izgubili še to pravo, katero imamo. Vsak, ki zahteva življenje je protidržaven. Na kosteh se pa proslavljajo pojedine in razkošnosti. Ti so antidržavni. Prej so nas slavili, sedaj nas pljujejo. Ne vem, kako bo šel narod še v vojno ako ga čaka naša usoda. Volitve bi nas stale in prišla bi nasprotstva med nami pri izbiri kandidatov. Dokler nismo dobro organizirani, ne nastopati.

Na to pa predsednik prekine debato, ker se je situacija že dovolj pojasnila.

Stavi se vprašanje:

1. ali gremo samostojno v volilno borbo;
2. ali sploh ne nastopamo?

Izvršilo se je glasovanje. Kljub temu, da je bilo navdušenje za samostojno invalidsko stranko veliko, da so skoro vsi govorniki govorili za njo, se je situacija nekako tajno spremenila. Pričela je delovati neka struja, pregovorjena od političnih agitatorjev. Zato je glasovanje nepričakovano drugače izpadlo.

Glasovalo je 68 delegatov za samostojni nastop, 89 delegatov proti vsakemu nastopu, 19 glasov pa je bilo nevtralnih.

Tako je propadla vsaka namera, rešiti se s samostojnim nastopom pri volitvah in dobiti svoje poslance v parlamentu, ki bi nam pripomogli do udejstvitev naših teženj.

Prišla je na dnevni red točka »Volitev novega središnjega odbora. Po pravilih se voli predsednik tajno po listkih na kongresu. To se je izvršilo tako, da je vsak pozvan delegat izročil listnoročno listek z imenom kandidata. Skrutinje je pokazal, da je bil z nekoliko večino izvoljen zopet Božidar Nedić, kapetan v.p. za predsednika središnjega odbora v Beogradu.

Pri glasovanju je bilo oddanih 176 glasov. Dobili so:

Tov. Nedić 148, tov. A. Ilić 5, tov. Dinić 23 glasov, 2 glasovnici sta bili prazni.

Navdušeno pozdravljen, je zasedel tov. Nedić zopet svoje mesto.

Pri zadnji točki dnevnega reda »Razno-terosti« so posamezni govorniki stavili razne zahteve. Največje ogorčenje se je izražalo, ker je ministrstvo odvzelo udruženju povlaščenje za proste voznje.

Stavili so se energični zahtevki v tem oziru na načelnika ministrstva g. dr. Popovića, ki je bil ves čas pri kongresu navzoč, kot vladni zastopnik. Priznal je v svojem lepem nagovoru opravičene zahteve vojnih žrtev in obljubil, da bo podpiral naše želje. Predsednik je odredil, da naj poedini izvršni odbori stavijo pismene zahtevke.

Slovenski delegati so stavili, da zahtevamo čim prejšnjo dograditev sanatorija za tuberkulozne invalide na Golniku, takojšnjo otvoritev ortopedske bolnice na Mirju v Ljubljani, odpravo tuberkuloznih invalidov iz invalidskega doma v Celju iz higijeničnih vzrokov, ker so pomešani z zdravimi invalidi

in je nevarnost okuženja, in da se brezposelnim invalidom preskrbe službe.

Dne 16. t. m. ob 18. uri je zaključil predsednik lepo potekli kongres.

Glas iz dežele.

Tovariš iz Rajhenburga piše:

Pred kratkim sem bil v Ljubljani. Poklican sem bil k preizkušnji proteze. Ko sem bil tam, sem želel zvedeti, če je kaj novega in razveseljivega o našem novem invalidskem zakonu. Videl sem pa, da samo z draginjo napredujemo, drugače smo pa tam, kjer smo bili. Mislil sem da je invalidski zakon že rešen, pa še ni nobenega izgleda. Dnevni časopisi o tem ne poročajo, kako lepo je pri nas invalidom, ker potem bi vsak hotel biti invalid in narod bi hotel, da se zopet skavsamo z kakšnim sosedom, da bi bili še drugi deležni takih dobrot, kakor mi. Vidim pa, da so nas dnevni časopisi dobro informirali in da je to resnica, da je prišel novi invalidski zakonski načrt namesto pred parlament, v kabinet, »čeka kaj nema pare«. Za druge potrebne izdatke, »pare dosta«, vojni invalid pa krepaj od glada.

Čudim se, da se naša javnost tako malo, ali po pravici povedano, nič ne zanima za naše vprašanje. Nihče ni vprašal kje so kritja za razne kredite ki jih je vlada in narodna skupščina odobrila, katere bi bila lahko črtala, ali pa vsaj omejila. In zopet nikdo ne vpraša, zakaj se tako važni zakoni kot so invalidski zakon in agrarna reforma od strani merodajnih faktorjev toliko ovira? Kdo je kriv če je narod nezadovoljen? Država je nedolžna, državljani tudi, saj plačajo vse davke, katere jim predvideva zakon. Toda državna uprava je skoz in skoz gnila in črva. Bivši ministri in poslanci, ter za njimi cela procesija višjih in nižjih koritarjev, niso pokazali nobenega umevanja za težnje svojih podanikov, njim so bile le strankarske koristi smoter njihovega delovanja; korita njihov ideal, visoki častni naslovi njihovo veselje, luksuzna potovanja, slavnostni obedi itd. njihove dolžnosti. Kdo naj ima spoštovanje do take uprave? Kje je avtoriteta?

Ko mislim na tebe domovina mila, ti lepa, krasna Jugoslavija, ti vir neizčrpanega bogastva, ginjen sem s solzami v očeh, a v istem trenutku me pograbi sveta jeza, da mora ravno moja domovina imeti na krmilu take nesposobneže, ki ne znajo odpreti zakladnic iz katerih bi lahko osrečili vse sloje, in vse stanove in bi še toliko ostalo, da bi vojne žrtve brez stradanja živele in da bi dobile vsaj obresti od svojega največjega kapitala, zdravja, ki so ga žrtvovali za domovinsko svobodo.

Draga domovina! Eno nogo sem ti že žrtvoval in še drugo bi položil na tvoj žrtvenik. A iz dna srca in iz globočine svoje duše sovražim in proklinjam in jih bom sovražil in proklinjal tiste, ki tebe domovina zlorabljajo in nam ne dajo tega, kar nam ti nudiš v zahvalo, ker smo se za te borili, krvaveli, umirali in te osvobodili. Blagoslov tebi domovina, prokletstvo onim, ki nam ne pustijo živeti, ki nas goljufajo.

Toda le počakajte še nekaj časa gospodje skupuhi, ki nam še plesnivih drobtin niste privoščili. Naša borba proti vam se še le začne. Dokazati vam hočemo, da nismo invalidi zato, da bi imeli gotovi elementi pri nas samo mastna korita. Volilne kroglice bodo prve bombe na trdnjavo naših zatiralcev. Potem pride pa juriš. Zato se že sedaj vsem tovarišem invalidom priporoča, da naj se v volilnem boju ravnajo natančno po direktivah organizacije, ista pa naj skrbi, da bodo krajevni zaupniki natančno informirani o stališču ki ga organizacija zavzema, da bodo mogli svoje tovariše o vsem poučiti. Naše geslo naj bo, v boj za pravice.

Vojni invalid — trafika.

Kakor poročajo časopisi, je sklenila monopska uprava v Beogradu, da se malim prodajalcem tobaka zniža zaslužek od 6% na 5%, ter se ta pridobljeni odstotek nakaže invalidskemu fondu.

Gospodje, ki so to naredbo sklenili, se, kakor je razvidno, prav nič ne ozirajo na invalid-

ske trafikante, katere bo to s to naredbo poginili v največjo bedo; zlasti bodo tega blagoslova deležni v največji meri invalidi na deželi.

Kako nesposobno ravnajo kompetentni organi se razvidi tudi s tega, da se na eni strani deluje, da bi imeli invalidi trafike, in ne bili v nadlego ljudem in v breme državi; na drugi strani jih pa meče ravno država na cesto. Navedlo bi se lahko več »lepih« vzgledov kakšne dohodke in življenje imajo invalidi-trafikanti pri sedanjem zaslužku. Kakšno bode šele njihovo gmotno stanje, če se uvede tudi ta naredba in treba omenjati.

Posledice bodo te, da bodo vsled tega prišle trafike v roke »ubogim« gostilničarjem — trgovcem. Invalidi pa se bodo morali poslužiti slavnega izreka »s trebuchom za kruhom« in vse to vsled nevenljivih zaslug gospodov, ki nam režejo kruh že sedaj v proketo pičli meri.

Glede fonda nimamo ničesar proti. Smo pa proti temu, da bi ga ravno mi s svojimi zadnjimi močmi morali sami sebi nalagati.

Kje so pa »zaradniki«. Zakaj pa se nam ne zvišajo procenti od razprodaje?

Sprejem invalidov v zavode radi strokovnega pouka.

I. Komisija za strokovni pouk invalidov.

V smislu člena 4 zakona o invalidih je naloga komisije za strokovni pouk invalidov, da vsakega invalida, ki se želi izučiti kakega obrta, seznaniti z bistvom in lastnostmi posameznih poklicev ter mu predloži, kateri in kakšen strokovni pouk mu je potreben, ali najprikladnejši. Njen delokrog je torej omejen. Komisija ima sklepati le o tem, ali je dotični invalid, ki se želi izučiti kakega obrta, sposoben za učenje tega obrta ter ali je pričakovati, da se mu s tem izboljša zdravstveno, duševno ali imovinsko stanje.

Odslej bo komisija za strokovni pouk invalidov poslovala le v tem smislu ter bo vsakemu prijavljenemu invalidu po njegovem pregledu izdajala posebno uverjenje o sklepu komisije za strokovni pouk invalidov.

II. Sprejem v zavode radi strokovnega izučanja.

Razpis ministrstva za socialno politiko br. 26334 z dne 24. nov. l. l. določa z ozirom na to, da prihajajo invalidi v invalidske zavode v svrhu izučanja obrti brez potrebnih dokumentov, da mora vsak invalid, kateri želi biti sprejet v kak zavod, da bi se izučil kakega obrta, poslati invalidskemu odseku prošnjo, kateri morajo biti priložene naslednje listine odnosno njih overovljeni prepisi:

1. Uverjenje vojnega okruha 0% invalidnosti;
2. uverjenje o pregledu komisije za strokovni pouk, navedeno gori pod I.,
3. potrdilo, da je invalid siromašnega stanja z natančno navedbo, koliko plačuje neposrednega davka in kake so rodbinske razmere (število družinskih članov in njih starost).

Po tako opremljeni prošnji se izda končno rešenje. V pozitivnem primeru se šele pozove prosilec v zavod, oziroma se mu dovoli izučenje z relutom.

Izvolite v gorenjem smislu obvestiti svoje člane.

Občni zbori.

Celje. Dne 14. t. m. se je izvršil občni zbor poverjeničstva v Celju ob povoljni udeležbi. Poročila odbora so bila soglasno sprejeta. Govoril je delegat izvršnega odbora tov. Ušan o položaju, udruženju, kongresu in odboru stotine. Govor je bil z odobravanjem sprejet. Po odvezi starega odbora, se je izvolil nov sledeče: Predsednik tov. Gunčer, podpreds. Rajgelj, tajnik Frelih, podtajn. Janc, blag. Širec, podblag. Ravnik. Odborniki: Samec, Pintarič, Ogrin, Kramar, vdova Potočnik in vdova Funkelj. Nadzorni odbor: Predsednik tov. Metlika, odborniki Šviga, Kralj in Šošarič. Po predlogu tov. Leskovska, ki je vodil občni izbor se je razila soglasno zaupnica izvršnemu odboru v Ljubljani. Občni zbor je bil povsem miren.

Podružnica v Ribnici je imela občni zbor dne 7. t. m. Kot delegata centrale sta bila navzoča tov. Tome in Bevc, ki sta poročala o poteku dosedanjega dela. Razdelila se je tudi pod-

pora iz monopol. fonda. Zanimanje za posamezna vprašanja je bilo veliko. Izvoljen je bil nov odbor in sicer sledeči tovariši: predsednik Škrabec, podpreds. Hribar, tajnik Tanko, podtajn. Andolšek, blag. Drobnič, podblag. Pelc, odborniki: Arko Frančiška, Tekavec Frančiška in tovariša Košmrlj in Tanko. Konstatiral se je zelo vzoren red pri podružnici.

Ljutomerska podružnica je imela občni zbor dne 6. t. m. Udeležba je bila jako lepa. Poročila delegatov iz Ljubljane tov. Krušiča in Ušana so bila z zanimanjem zasledovana. Izvolil se je odbor iz tovarišev: preds. Pichler, podpreds. Megla, tajn. Pušenjak, podtajnica Golčer, blag. Kosi, podblag. Geratič, pregledniki Mlinarič, Pevec, Slokan; odbor: Rajnar, Gašparič, Kosec, Dojčar, Viher in Magdič.

Podružnica Slov. Bistrica: Občni zbor je bil izvršen 14. januarja t. l. Novi odbor je sledeči: preds. Hren, podpreds. Krndu, tajn. Kodrič, podtajn. Skertnik, blag. Gorjanc, podblag. Terčič, pregled. Repnik in Mok. Odbor: Turin, Ačko, Košir in Antauer.

Slovenji gradec: Naš delegat tov. Ušan poroča, da je bil tamkajšnji obč. zbor dne 31. 12. p. l. izvanredno dober. Zborovalcev je bilo nabito polna dvorana Narodnega doma. Poročilo tov. Ušana je bilo z odobravanjem sprejeto. Podružnica je vredna polno pohvale. Onim, ki so si stekli posebne zasluge za njen uspeh, je razdelila podružnica ob tej priliki neke diplome. Odbor se je izvolil iz sledečih tovarišev: preds. Kopač, podpreds. Kristan, tajn. Vrhovnik, podtajn. Čreslovnik, blag. Hmelina, podblag. Potočnik. Odborniki: Cernivc, Vertnik, Marčič, Kolar in Habernik. Živel!

Poverjeništvu v Novem mestu je izvršilo svoj redni občni zbor dne 7. t. m. Po poročilih odbora, ki so se z zborovanjem sprejela, je bil izvoljen sledeči nov odbor iz tovarišev: Preds. Jarc, podpreds. Darovc, blag. Stepic, tajn. Mervar. Odborniki: Rožas, Prijatelj, Stine, Lukman, Cvetan, Osterman, Zellinger, Učman, Plantan. Odbornice: Pirc, Škerlj in Paskule ter 4 namestniki.

Podružnica Gornja Radgona je imela občni zbor dne 7. t. m. ob jako obilni udeležbi. Poročala sta tov. Krušič in Ušan o položaju. Slišalo se je več pritožb, da dobivajo tamkajšnji člani zelo neredne pokojnine ter da je tamkajšnja komisija za nadpoglede zelo ostro in nepravilno postopala. Posebno priznanje za tako lepo napredovanje gre tov. Jurkoviču, ki je vzoren delavec na našem polju. Odbor se je izvolil iz tovarišev: preds. Paar, podpreds. Knez, tajnik Jurkovič, podtajn. Golmišak, blag. Dibelča, podblag. Sbiza. Odborniki: Golob, Mir, Rihtarič in Lukovnjak, pregledn. Nemec, Kramperger in Kocbek. Le naprej tovariši!

Podružnica Ormož. Dne 14. t. l. se je vršil redni občni zbor tukajšnje podružnice. Udeležba je bila slaba. Poročal je tovariš Belinc. Izvoljen je bil sledeči odbor: preds. Kumer, podpreds. Kopriva, tajnik Bac Anton, podtajn. Bac Martin, blagajnik Kunst, podblagajnik Šoštarič, preglednika Križič in Vincenc. Za odbornike pa sledeči: Kolarič, Miško, Cigliarič, Serec in Erhatič.

Žiri. Na tretjem občnem zboru, ki se je vršil dne 14. t. m. je bil izvoljen naslednji odbor: predsednik Poženel, podpreds. Seljak, tajnik Peternel, blagajnik Gruđen; odborniki: Mravlja, Oblak, Šubic, Tavčar, Krašna, Leskovec, Bogataj in Majnik.

V Trzinu se je vršil občni zbor dne 7. t. m. Udeležba je bila dovoljna. Poročal je tov. Belinc, ki se je glede agilnosti izrazil jako pohvalno. Posebna zahvala gre zlasti tov. Vedetiču, ki je bil izvoljen za predsednika v novo izvoljeni odbor.

Dne 6. t. m. se je vršil redni občni zbor podružnice v Radovljici. Udeležba je bila jako slaba. Poročala sta tov. Belinc in Bevc. Novo izvoljeni odbor je sledeč: predsednik Jaklič, tajnik Resman, podtajnik Kristan, blagajnik Pi-

lih, podblagajnik Zaplotnik; odborniki: Korošec, Anderle, Šlibar, Šparovec. Ažman, Zumberli in Dežman.

Podružnica Trbovlje. Dne 7. t. m. se je vršil v Trbovljah občni zbor na katerem so bili izvoljeni v odbor sledeči tovariši: predsednik Štrovs, tajnik Kossi, blagajnik Steudler; odborniki: Hren in Savinci; preglednika: Vozel in Mesojedec, ter odbornici Goričar in Trelle.

Podružnica Beltince. Tu se je vršil 7. t. m. redni občni zbor. Izvoljen je bil sledeči odbor: predsednik Reugen, podpreds. Ilorvath, tajnik Slavič, blagajnik Terešak; odborniki: Ilorvath, Čizmodiju, Jerbezi, Trotnjek, Bolgoč, Ulen, Svoka, Gyevič in Staus.

Občni zbor v Mojstrani, ki se je vršil 14. t. m. se je izvolil sledeči odbor: preds. Tolar, tajnik Magnik, blagajnik Kosmač; odborniki: Košir, Peternel Janez in Peternel Jože.

Podružnica Selca nad Škofjo Loko. Reden občni zbor se je vršil dne 31. decembra prejšnjega leta. Udeležba je bila še precej povoljna. Poročal je tov. Krušič. Izvoljen je bil sledeči odbor: predsednik Kopčavar, podpreds. Jereb, tajnik Orel, blagajnik Trakelj; odborniki: Čenčič, Markelj, Berce, Tušek, Šmid.

Bodoči občni zbori. 28. januarja se vrše naslednji občni zbori: Občni zbor v Zagorju, Trebnjem, Črnomlju, Kamniku, Guštanju, Moravčah, Braslovčah in pa shod na Jesenicah. Dne 2. februarja v Domžalah in Kostanjevci. Dne 4. februarja pa v Šoštanju.

Društvene vesti.

Opozarjajo se člani in članice, da ne pošiljajo več prošelj za podporo, ali kako drugo denarno pomoč na izvršni odbor, ker sedanji odbor ne more izdajati istih radi zaključka knjig.

Vse podružnice in poverjenišтва pozivljamo, da takoj izvrše statistiko in jo odpošljejo centrali v Ljubljano. Nekateri podružnice tudi niso še poslale potrdila v prejem nakazanega denarja iz monopolskega fonda. Vabimo jih, da to čimprej store. Potrdila potrebujemo nujno pri blagajniškemu pregledu.

Z ozirom na okoliščino, da posamezne invalidne organizacije predlagajo semkaj prošnje tudi potom odelka za socialno politiko v Ljubljani v svrhu vpoštevanja predpravice invalidov pri oddaji lova in ribolova v smislu zakona z dne 28. dec. 1922 Ur. l. št. 14 se naslov naproša za opozoritev imenovanega oddelka, da na ozemlju bivše Štajerske ne spada ne lov in še manj ribolov med državno imovino in da radi tega tozadevno določilo citiranega zakona ne more nuditi invalidom nikakih predpravice. To opozoritev smatra okrajno glavarstvo za potrebno tudi v svrhu obvestila invalidskih organizacij da se ne onemogoči domneva, da okrajno glavarstvo neče ščititi predpravice invalidov. Okrajno glavarstvo Ptuj.

Odlikovanja: Središnji odbor razpisuje, da se mu pošljejo imena sledečih borcev in sicer vsak okrožni odbor po dva kaplara ali podoficirja in po pet redovov, vsak oblastni odbor pa po dva kaplara ali podoficirja-dobrovoljca in po pet redovov dobrovoljcev. — Vsaki okrug naj predlaga samo naše (to je mišljeno iz Srbske vojske) borce, a oblastni odbori pa same dobrovoljce, to je one, ki so se borili kot taki proti naši mneprijateljem. — Vsak odbor naj navpravi spisek s sledečimi podatki: redna številka, ime in priimek, odkod je, pri kateri komandi je služil, kdaj je ranjen, radi česa oglašen za invalida, v kateri borbi in na kateri fronti. Pozivljamo naše organizacije, da ako nimajo v svojem okrožju takega takega invalida, ki mora biti dobrovoljec, da ga v smislu predstoječega odstavka naznanijo izvršnemu odboru v Ljubljano. Dotični bodo izbrani za odlikovanja.

Razne vesti.

Radostno in veselo novo leto želimo vsem funkcionarjem centralnega odbora, ter mnogo uspeha v njih trudu, slepi invalidi iz zavoda v Kočevju.

Naš listek »Bremena« je radi pomanjkanja prostora moral izostati. Nadaljuje se v prihodnji številki.

Na Verdu pri Vrhniki je pretečen teden umrl po dolgotrajni mučni bolezni tovariš Anton Vidmar, 50% vojni invalid in član splošne organizacije vojnih invalidov podružnice na Vrhniki. Pogreb se je vršil 20. t. m. Zapustil je bolno ženo in dva nepreskrbljena otroka. Žalostni rodni naši globoko sožalje.

Izvršni odbor.

Iz Šmarja pri Sevnici. Dne 31. decembra 1922 se je vršil redni občni zbor podružnice v Šmarju pri Sevnici v gostilni g. A. Požun. Občni zbor je bil jako dobro obiskan, ker zanimanje za našo organizacijo vedno bolj narašča med tukajšnjimi invalidi, vdovami in sirotami. Le tako naprej, saj smo dovolj dolgo spali. V kravkem skliče podružnica shod in vabi vse tukajšnje invalide, vdove in sirote, da se istega polnoštevilno udeležijo. V slogi je moč!

Intervencija v zadevi kolektivin. Invalidski odsek je zaprosil predsedstvo višjega deželnega sodišča v Ljubljani, da opozori vsa podeljena sodišča — notarje na določbo § 69 invalidskega pravilnika, glasom katerega so listine in zemljiškoknjižni predlogi v zadevah invalidskih moči (člen 2 začasnega invalidskega zakona) proste pristojbin. Invalidski odsek je nadalje zaprosil tudi oddelek za notranje zadeve Ljubljani, da opozori vsa politična oblastva na določbo § 69 invalid. pravilnika. To dvoje se je ugodilo. Ni pa ugodena želja, da bi se v Uradnem listu objavili, katere prošnje invalidov so proste kolkov. Edino podlago za to sme tvoriti § 69. invalidskega pravilnika, ki se glasi: „Državnih taks so proste vse prošnje, pritožbe, listine, in zapisniki, vse rešitve in priznanice, predložene ali izdane ob zahtevanju, pridobivanju, ali uživanju ene izmed pomoči, ki so navedene v členu „zakona“. Sicer pa je to stvar judikature upravnih oblastev, da od slučaja do slučaja po instancnem potu razsojajo, za kateri primer velja na podlagi tega besedila oprostitev taks.

Za tiskovni sklad so darovali:

Podružnica Jesenice	Din 60.25
Člani podružnice Tržič	9.—
Reskar Ludvik, Ljubljana	20.—
Bizjak Anton, oficijal, Ljubljana	5.—
Ružnik Franc, Ljubljana	5.—
Paušner i. Ivanuša, Ormož	10.—
Odborniki podružnice Šmarje pri Sevnici	16.—
Lesar Franc, Sodražica	2.50
Štraus Rupert, Trbovlje	6.—
Člani na občnem zboru v Celju	25.75
Milost Janko, Ljubljana	4.50
Debelak Ivan, trafikant, nabral v Braslovčah pri sledečih članih:	
Kronovšek Ivan	Din 4.—
Povše Ivan	4.—
Koluder Franc	4.—
Hojnik Mihael	1.50
Debelak Ivo	4.50
Kronovšek Mihael	2.—
Lorber Alojzij	5.—
	25.—

Hlupič Karl, Ljubljana 3.75

Skupaj Din 192.75

Iskrena hvala! Tovariši posnemajte!

Odgovorni urednik: Franc Belinc.
Tisk tiskarne J. Blasnika nasl., v Ljubljani.

Joško Videtič, Tržič
kleparska delavnica

**Sprejema se vsa v to stroko spadajoča dela, stavbna in galanterijska, pokri-
vanje in barvanje streh in zvonikov, iz-
delovanje ornamentov, napeljave vodo-
vodov, kopalnih sob etc.**

Postrežba točna, delo ceno in solidno.